

STATUS - FOKUSMÅL PÅ BØRNE- OG UNGEUDVALGETS OMRÅDE AUGUST 2021

FLERE BØRN OG UNGE TRIVES FAGLIGT, SOCIALT OG PERSONLIGT

Evaluering – den styrkede pædagogiske læreplan

Den 1. juli 2021 ligger første deadline for dagtilbuddenes offentliggørelse af egne evalueringer af arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. Da der dog ikke foreligger et lovmæssigt formkrav, og da fokus kan være forskelligt, alt efter lokale forhold, vil vi først herefter kunne se nærmere på dagtilbuddenes egne evalueringer af bl.a. trivsels- og sprogarbejdet. Forventningen er, at Afdeling for Dagtilbud i løbet af efteråret 2021 vil indhente evalueringsdata fra det samlede område til brug for opfølgning på nærværende fokusmål.

Fremadrettet kan både medarbejdere, forældre, forvaltning og politikere dykke ned i det enkelte dagtilbuds arbejde og fokus. Det altafgørende er ikke, at hele den pædagogiske læreplan bliver evalueret – men at evaluering bliver en del af den daglige praksis.

Tidlig opsporing og indsats (TOPI)

Der bliver lavet en trivselsvurdering af alle børn i dagtilbud (0-6 år) to gange hvert år – i marts og september. Arbejdet med TOPI er bygget op omkring en række forskningsbaserede tegn på trivsel på forskellige alderstrin. Ved hjælp af de forskellige tegn på trivsel, får medarbejderne der er tættest på barnet et billede af, hvordan barnet trives og udvikler sig. De får ligeledes mulighed for at se nærmere på problemstillinger og/eller ressourcer i barnets omgivelser, der har betydning for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I arbejdet med trivselsvurderingerne, er der fokus på barnets psykiske og emotionelle trivsel, kognitive trivsel, fysiske trivsel og sociale trivsel – barnets relationer. Dette omsættes inden for systemets rammer til positioneringer, der enten er grønne, gule eller røde.

Trivselsvurderingerne er senest gennemført i marts 2021. Der er lavet en vurdering på 3324 børn.

En grøn position betyder, at barnet trives, udvikler sig og lærer, som det forventes af børn i den alder.

En gul position betyder, at der er noget ved barnets trivsel, i forhold til dets alder, som giver anledning til opmærksomhed og skal undersøges nærmere.

En rød position betyder, at der er en stærk bekymring for at barnet ikke trives i sin hverdag

Fordeling af børn i rød, gul og grøn position er i de to seneste trivselsmålinger som følger (0-6 års-området):

2020 (efterår): 4,1% 28,8% 67,0%

2021 (forår): 3,9% 27,8% 68,4%

Som et vigtigt element i forståelsen af TOPI-materialet skal det nævnes, at positioneringsfarven ikke er et prædikat, der sættes på barnet, men i stedet skal forstås som en indikator, der kalder på handling ift. barnets trivsel – positioneringen skal derfor ikke forstås som et billede af barnet som helhed, men som et billede på den grad af udfordringer, som barnet umiddelbart står i, ift. dets omgivelser. TOPI-vurderingen er et øjebliksbillede og kan derfor skifte inden for kortere perioder, alt efter indsats og hændelser i barnets omgivelser og dets naturlige udvikling.

Et barn kan således rykke sig fra rød til gul til grøn positionering inden for kortere tid. Et forholdsvist statistisk billede af procentfordeling mellem røde, gule og grønne positioneringer er derfor ikke et billede af stilstand på området, men snarere et billede på stadige bevægelser for mange forskellige børn.

Sprogindsats/sprogvurderinger:

At have et sprog, at kunne bruge sprog giver deltagelsesmuligheder. Sprog og dialog er grundlag for kultur og demokratiske processer. Sprog er vigtigt – og vigtigt at have fokus på.

At beherske sprog og læsning åbner døre til et hav af muligheder for børn og unge. Det giver livsglæde, livskvalitet og livsmuligheder, der rækker langt ind i voksenlivet. Et godt sprog er nøglen til læsefærdigheder og dermed også forudsætningen for at kunne udvikle børn og unges faglighed mest muligt. Derfor er et godt sprog også noget, alle børn har krav på. Men sprog handler langt fra "kun" om at gøre børnene parate til skolen, at klare sig godt i nationale tests eller at få gode karakterer. Det handler også om at gøre børnene til socialt kompetente med mod på livet. De skal udnytte deres potentiale mest muligt, uddanne sig og blive aktive samfundsborgere. Det er derfor vigtigt, at børn og unges sproglige kompetencer understøttes af de professionelle, fordi det at beherske sproget kan gøre drømme og fantasier til virkelighed. Vi ved også, at tidlige indsats er dem der gør den største forskel, når det handler om at bryde et barns livsbane. Gør vi det godt, når børnene er helt små, så er de rigtig godt rustede til at fortsætte deres vej ud i verden.

På 0-6-årsområdet har vi derfor kickstartet en proces for at være mere systematiske i sprogindsatsen. Systematikken tager afsæt i én sprogvurdering af alle 3-årige børn – og én sprogvurdering af alle 5 årige børn. Vurderingen er afsæt for det målrettede arbejde med sprog – både for det enkelte barn, men også for børnegruppen. I maj måned gennemgår repræsentanter for samtlige dagtilbud i Slagelse Kommune et kompetenceudviklingsforløb målrettet arbejdet før, under og efter gennemførelsen af en sprogvurdering for 3-6-årige.

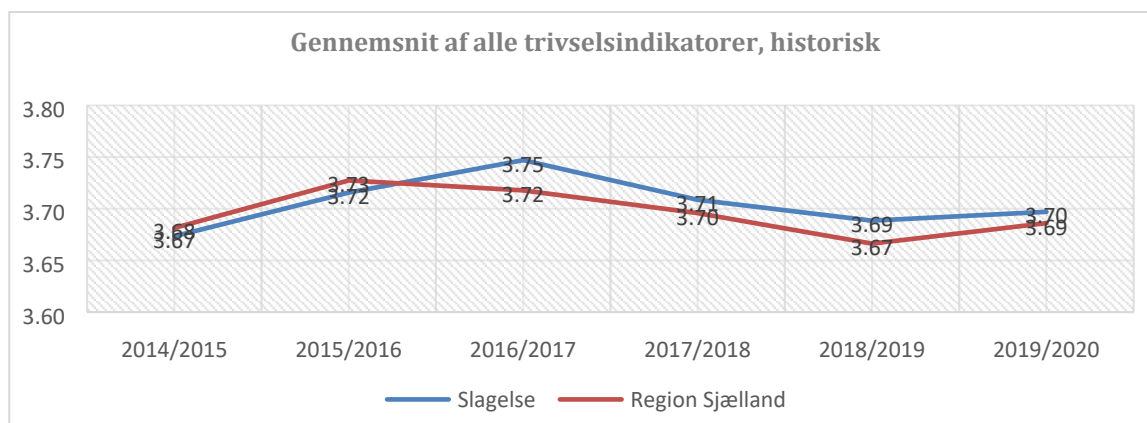
I forlængelse heraf forventer vi også i den nærmeste fremtid at påbegynde arbejdet med Sprogtrappen – et sprogudviklings- og vurderingsværktøj målrettet 0-3 års-området.

Slagelse kommunes dagtilbud indgår lige nu i et forskningsprojekt med MaryFonden om Læseleg. De foreløbige tilbagemeldinger fra ledere og medarbejdere i dagtilbud er, at den systematiske tilgang gør en forskel. Der kræver en fokuseret indsats og solid planlægning, men udbyttet er stort.

Trivselsmåling – skoler

Elevernes trivsel måles én gang årligt og resulterer i fire trivselsindikatorer (faglig trivsel, social trivsel, ro & orden samt støtte & inspiration). Nedenstående graf viser gennemsnittet af de fire trivselsindikatorer, hvor 5 er bedst og 1 er dårligst. Jf. nedenstående graf har trivsel blandt eleverne været på et stabilt leje. Det skal dog bemærkes, at data for sidste skoleår er usikkert grundet Covid-19 situationen.

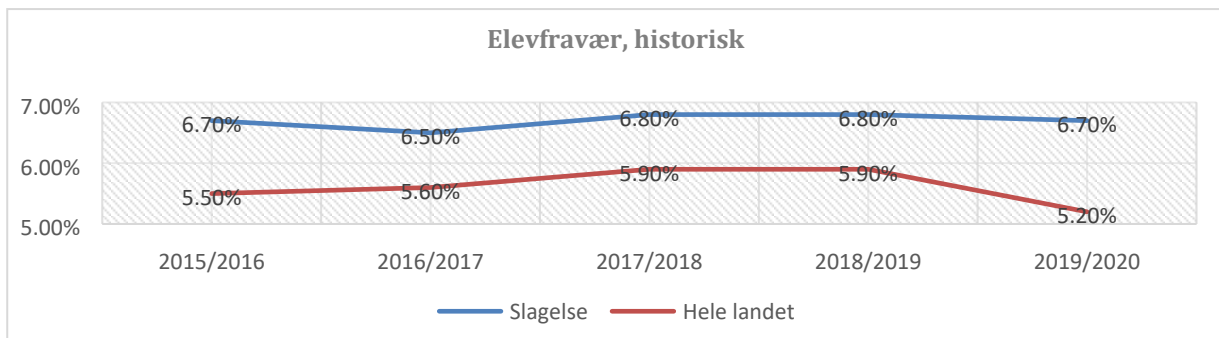
Slagelse Kommune ligger i trivselsmålingen på 3,7. Det er omtrent samme niveau som i 2014/15 og flugter fint med regionens øvrige kommuner. I den mellemliggende periode har der været få udsving.

Trivsel er et vigtigt fundament for mange af de andre mål vi har med folkeskolen – fagligt og socialt. Det er derfor afgørende, at trivselsmålingerne forbliver høje, da det har betydning for succeskriterierne på de øvrige områder af folkeskolen.

Elevfravær – skoler

I 2019/20 var elevfraværet i Slagelse Kommune 6,7 pct., hvilket er samme niveau som i 2016. I den mellemliggende periode har der været mindre udsving. Slagelse Kommune ligger 1,5 procentpoint højere end landsgennemsnittet i 2019/20. Der bør dog være forbehold for sammenligning med landsgennemsnittet, da det er usikkert, om alle kommuner har haft fokus på konsekvent registrering af elevfravær og derudover kan data generelt være usikkert grundet Covid-19 situationen.

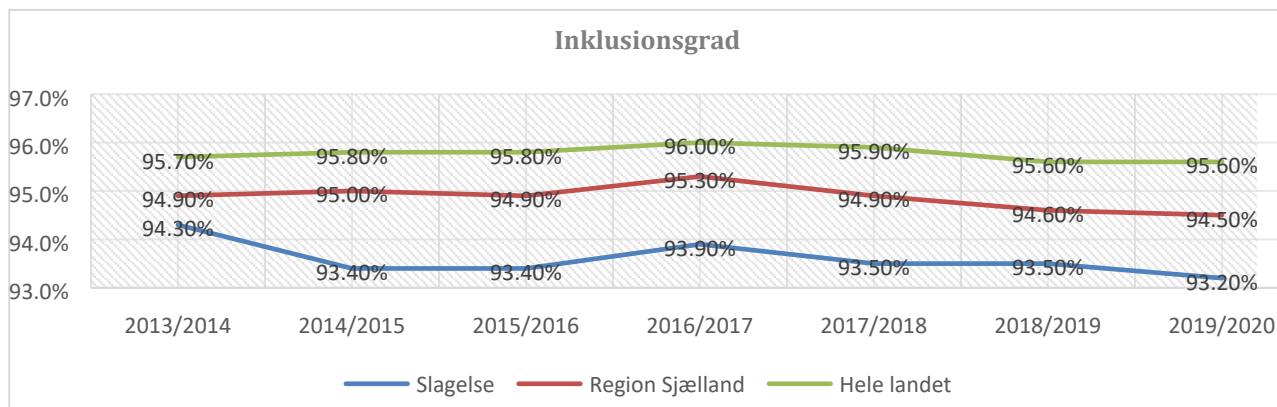
Elevfravær i Slagelse Kommune ses ofte hos elever med andre problemstillinger, herunder sociale eller familiære. Dette kan være et udviklingsområde, da flere målrettede og tværgående indsatser for unge ikke kun bliver en opgave der skal løses på skolen, men i samarbejde med og med inddragelse af øvrige kommunale forvaltninger. At eleverne udebliver fra skolen har ikke kun konsekvens for skolevæsnet og den unges faglige udvikling, men også for andre væsentlige aspekter af den enkeltes liv.

Inklusionsgrad og antal elever i specialtilbud – skoler

Inklusionsgraden viser andel af elever i almen-tilbud. I Slagelse Kommune er inklusionsgraden 2,4 procentpoint lavere end i resten af landet. Det betyder, at vi segregerer en større andel elever til specialtilbud end landsgennemsnittet. Det ses samtidig, at inklusionsgraden i Slagelse Kommune er faldet med 1,1 procentpoint siden 2013/14, hvilket betyder, at andelen af elever i specialtilbud løbende er blevet højere.

Afdeling for Skole har bl.a. indført en ny visitationspraksis, hvor der i højere grad end tidligere er fokus på det tværgående ansvar. Det afspejler de nuværende data endnu ikke. Herudover har afdelingen også fokus på ressource- og elevfordelingen for at skabe bedre balance og sammenhæng mellem almenskolerne og specialskolerne. Den nye visitationspraksis viser dog tidlige tegn på, at skolerne formår at arbejde tværgående.

Afdeling for Skole har stort fokus på og ser en bevægelse hen mod et større brug af mellemformer, bl.a. med henblik på, at eleverne er tættere på almenområdet, og dermed hurtigere kan vende tilbage. Da mellemformer indgår under kategorien 'specialklasser', vil udviklingen ikke kunne ses i 'inklusionsgraden', før eleverne rent faktisk vender tilbage til almenområdet.

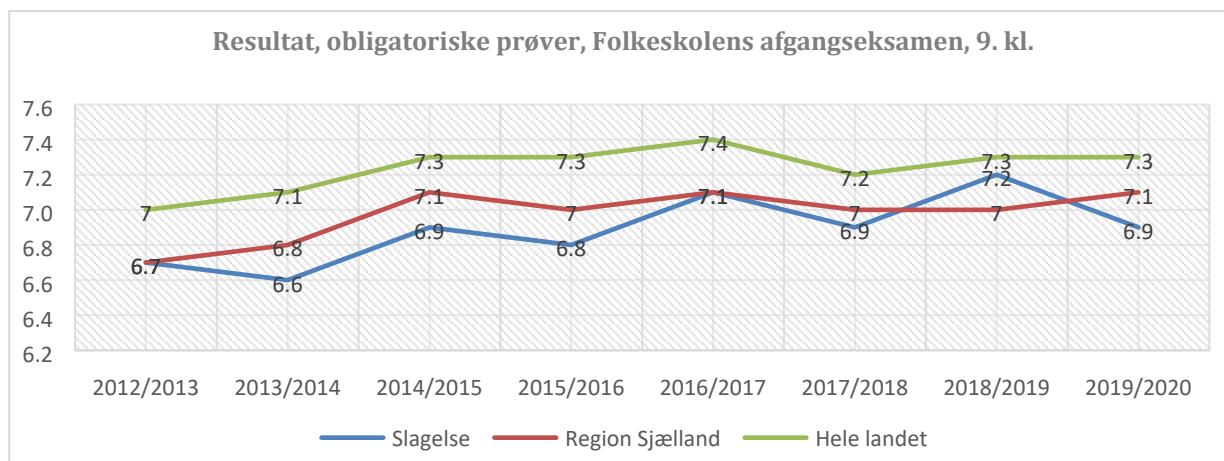

Nedenstående tabel viser antal elever i de forskellige typer af specialtilbud, samt udviklingen i antal. Antal elever i specialtilbud er 21 pct. højere i maj 2021 end i 2016.

Antal elever	maj-21	Ændring siden 2016
Undervisning regionale tilbud	10	11%
Egne dagskoler	130	4%
Egne heldagsskoler	105	12%
UV private dagskoler	68	26%
UV private døgnskoler	5	0%
UV dagskoler til kommuner	41	11%
UV døgnskoler til kommuner	2	0%
Autismecenteret skole	100	35%
Eventen	52	86%
STU egen kommune	4	0%
STU andre	6	200%
Total	523	21%

Prøvekarakterer – skoler

I Slagelse Kommune har resultatet af prøvekarakterer været støt stigende over en årrække. Der har dog været et fald på 0,3 karakterpoint fra 2018/19 til 2019/20. Det er sandsynligt, at resultatet påvirkes af, at flere elever går til afgangsprøve, så elever, der tidligere var undtaget pga. faglige udfordringer, i højere grad deltager. Dog er det værd at bemærke, at resultatet af prøvekarakterer ligger omkring gennemsnittet for regionen og fagligt er vores elever nær et landsgennemsnit, når de går ud af 9. klasse. Dette er en god forudsætning for de unges videre fremtidsmuligheder.

FLERE BØRN OG UNGE FÅR EN BEDRE SUNDHEDSPROFIL OG OPLEVER MERE BEVÆGELSE I DAGLIGDAGEN

Arbejdet med BiDS (Bevægelse i Dagtilbud og Skole)

På bevægelsesområdet har der i perioden oktober 2020 til april 2021 været afviklet dialog- og sparringsmøder med dagtilbud og skoler, hvor fokus har været, at skabe overblik over igangværende bevægelsesindsatser, oplevede udfordringer samt idéer og ønsker til det fremadrettede arbejde med bevægelse. Undervejs i involveringsprocessen har der været en pulje til prøvehandlinger med fokus på bevægelse. Puljen har medvirket til i alt otte prøvehandlinger i hhv. fire dagtilbud, tre skoler og en på tværs af et dagtilbud og en skole.

Viden og data fra involveringsprocessen præsenteres for Børne- og Ungeudvalget i en orientingssag på udvalgsmødet i juni 2021.

Jf. pkt. 7 i budgetaftalen for 2021–2024 er der afsat 5 mio. kr. af Byrådet til implementering af bevægelse i skoler og dagtilbud med fokus på at sikre processen samt understøtte lærere og pædagoger. Viden og data fra involveringsprocessen danner grundlag for forslag til udmøntning af disse midler i en beslutningssag på udvalgsmødet i september 2021.

På baggrund af initiativsagen fra byrådsmødet den 1. marts 2021 er der yderligere afsat 5 mio. kr. til understøttelse af bevægelse i skoleåret 2021–2022. Midlerne er blevet fordelt blandt kommunens skoler og specialskoler målrettet bevægelsesaktiviteter og -indsatser i skoleåret 2021-2022. Inden sommerferien 2022 arrangeres en temadag for hele skoleområdet, det politiske niveau og evt. andre relevante interessenter, hvor der kan deles fortællinger på tværs.

I sammenhæng hertil er det jf. pkt. 9 i budgetaftalen for 2021–2024 besluttet, at der arbejdes med en forbedring af kommunens Sundhedsprofil. På nuværende tidspunkt pågår der et kortlægningsarbejde af eksisterende indsatser og udviklingspotentialer i dette regi. Dette koordineres løbende med bevægelsesindsatsen i dagtilbud og skoler.

Af BIDS-kortlægningen (fremlagt for BUU på mødet i juni 2021) på dagtilbudsområdet fremgår visse udfordringsmomenter herunder adgang til passende fysiske faciliteter, der kan understøtte bevægelsesindsatser. Disse udfordringer bliver delvist imødekommet gennem det fortsatte samarbejde omkring Åbne Partnerskaber med foreningslivet i Slagelse Kommune, Projekt Hipp Hopp og fortsat fokus på kroppens betydning for børns udvikling i centralt organiserede kompetenceudviklingsinitiativer.

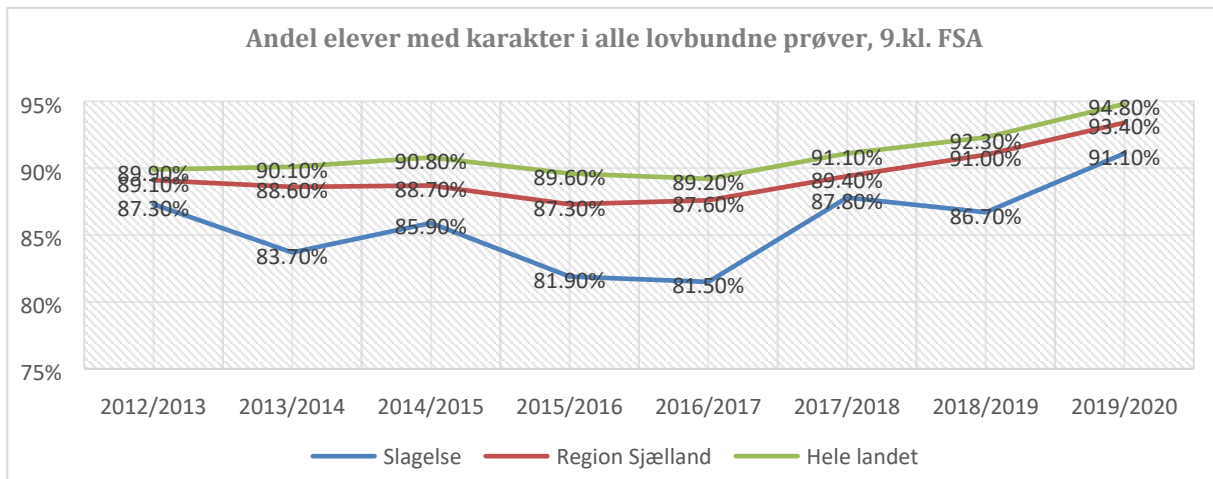
Udfordringspunkterne er dog overvejende af grundlæggende strukturel karakter, hvilket bl.a. kalder på prioritering af især fysiske forhold og faciliteter.

FLERE UNGE I UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE

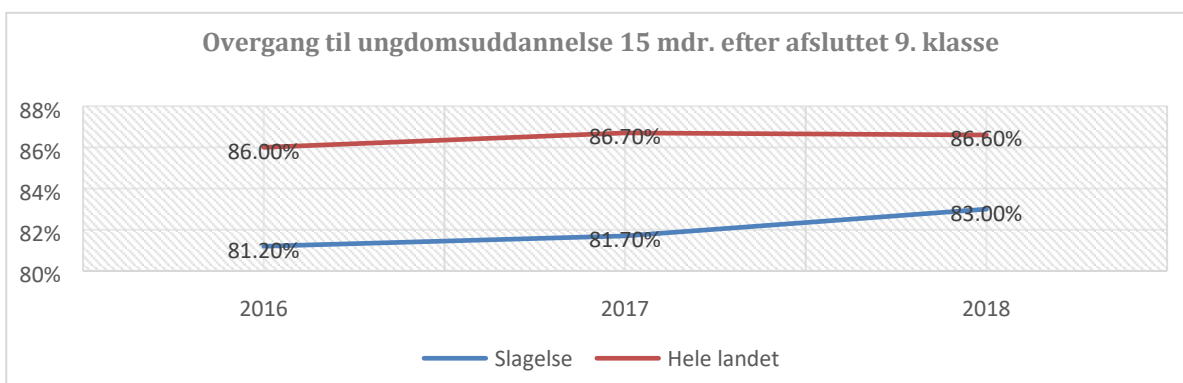
Andel elever med karakterer i alle prøver, 9. kl.

En forudsætning for at unge kan gennemføre en ungdomsuddannelse og få gode muligheder for beskæftigelse er, at de gennemfører folkeskolen afgangseksamen.

I Slagelse Kommune er andelen af elever, der gennemfører alle de lovbundne prøver i 9. klasse støt stigende. Dette bør ses i sammenhæng med resultatet af prøvekaraktererne. Når færre elever end tidligere undtages fra prøverne pga. faglige udfordringer kan det påvirke karaktergennemsnittet. Som grafen herunder illustrerer nærmer Slagelse-elevernes resultater dog landsgennemsnittet.

Status for overgang til ungdomsuddannelse 15 mdr. efter afsluttet 9. kl.

På trods af støt stigende andel unge, som overgår til ungdomsuddannelse efter grundskoleforløbet vurderer Afdeling for Skole, at der fortsat er et udviklingspotentiale i overgangsarbejdet fra skole til ungdomsuddannelse i Slagelse Kommune. Der skal fortsat fokuseres på andel af unge, som tager en ungdomsuddannelse og de som starter, skal fastholdes. Uddannelse er helt central for at bryde negativ social arv, hvorfor fokus på uddannelsesniveau blandt kommunens unge er central for Afdeling for Skole. En række tiltag, som f.eks. øget vejledningsindsats tidligt i grundskoleforløbet, med inddragelse af øvrige kommunale aktører på skoleområdet som UU, kan påvirke denne tendens positivt.

ØGET INDDRAGELSE OG INVOLVERING AF BØRN, UNGE OG DERES FORÆLDRE

Børn og Familie

Der er i samarbejde med Socialstyrelsens Task Force udarbejdet et ledelsestilsyn med løbende milepæle. Formålet er at give faglig indsigt i den aktuelle praksis med henblik på bedre kvalitetsudvikling og styring. Ledelsestilsynet gennemføres hver måned, hvor der udvælges *et repræsentativt antal* af aktuelle nye sager. Ledelsestilsynet evalueres kontinuerligt, og erfaringer på baggrund af målingerne bliver indarbejdet og tilpasset, da det fortsat er et nyt redskab, som er taget i anvendelse.

Herunder udvalgte målinger med udgangspunkt i øget inddragelse og involvering af børn, unge og deres forældre.

Mål	Milepæl	Status maj 2021
At den lovpligtige børnesamtale jf. servicelovens § 48 afholdes i 100 % af sagerne.	40 % april 2021	70 % af sagerne, hvor det vurderes relevant (målt på 20 sager).
At der afholdes netværksmøder, som en del af den børnefaglige undersøgelse i stedet for at indhente skriftlig status i 70 % af de børnefaglige undersøgelser.	25 % august 2021	15 % af sagerne, hvor det vurderes relevant (målt på 27 sager)
At der afholdes mundtlige partshøring i de børnefaglige undersøgelser i minimum 90 % af sagerne.	30 % august 2021	65 % af sagerne, hvor det skønnes relevant (målt på 26 sager)

ØGET FOKUS PÅ FOREBYGGELSE OG TIDLIG INDSATS FOR BØRN OG FAMILIER, OGSÅ DEM I UDSATTE POSITIONER

Børn og Familie

I det tværfaglige samarbejde med skoler og dagtilbud er der nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe, som skal arbejde med etablering af tværfaglige mødefora i alle skoledistrikter med henblik på at tilgodese børn og unge med særlige behov, samt revidering af den nuværende handleguide i forhold til den professionelle ansvar og handlemuligheder, når et barns adfærd eller udvikling vækker faglig undren eller bekymring. Der har været afholdt 2 møder og det videre arbejde fortsætter til august.

Dagtilbud

Den 1. juli 2021 ligger første deadline for dagtilbuddenes offentliggørelse af egne evalueringer af arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. Da der dog ikke foreligger et lovmæssigt formkrav, og da fokus kan være forskelligt, alt efter lokale forhold, vil vi først herefter kunne se nærmere på dagtilbuddenes egne evalueringer af bl.a. arbejdet med børn i udsatte positioner. Forventningen er, at Afdeling for Dagtilbud i løbet af efteråret 2021 vil indhente evalueringssdata fra det samlede område til brug for opfølgning på nærværende fokusmål.

FOKUS PÅ ARBEJDSGLÆDE OG TRIVSEL BLANDT MEDARBEJDERE

Børn og Familie

I Børn og Familie har der i forbindelse med Task Force projektet været et særligt fokus på det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, og det har affødt flere tiltag. Bl.a. har Byrådet den 26. april 2021 godkendt en anlægsbevilling til ombygning af Torvegade 22-26, hvor der bl.a. er sat budget af til etablering af et bedre indeklima og akustik på kontorerne i form af opsætning af støjdempende materialer på vægge og lofter.

Børn og Familie – Psykisk Arbejdspladsvurdering (APV)

Der er gennemført APV for alle medarbejdere i marts 2021, som blev drøftet på LokalMED den 7. juni 2021. Efterfølgende blev resultatet af APV'en fremlagt på teammøderne i juni 2021 med henblik på at komme med forslag til hvordan, der kan arbejdes med fokusområderne. Medarbejdergruppen udarbejder et oplæg til en handleplan til ledergruppen, som drøfter handleplanen med henblik på godkendelse. Handleplanen skal være godkendt senest september 2021.

Opfølgning på APV'er i skoler og dagtilbud

Der har i 2020 været gennemført psykisk APV i samtlige virksomheder og afdelinger.

SektorMED for Børn og Unge besluttede på seneste møde, at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal komme med forslag til om og/eller hvordan der skal ske opfølgning på psykisk APV. Tilbage melding fra arbejdsgruppen behandles på et kommende møde.

Dagtilbudsområdet - Status på ledernes psykiske arbejdsmiljø

Primo 2021 er der på dagtilbudsområdet gennemført en undersøgelse med opfølgende samtaler omkring ledernes psykiske arbejdsmiljø.

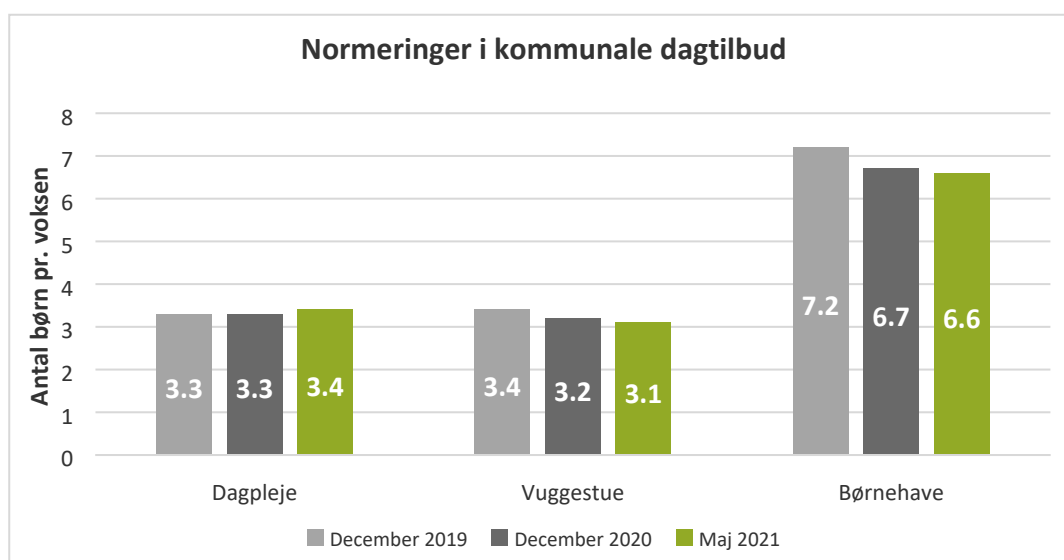
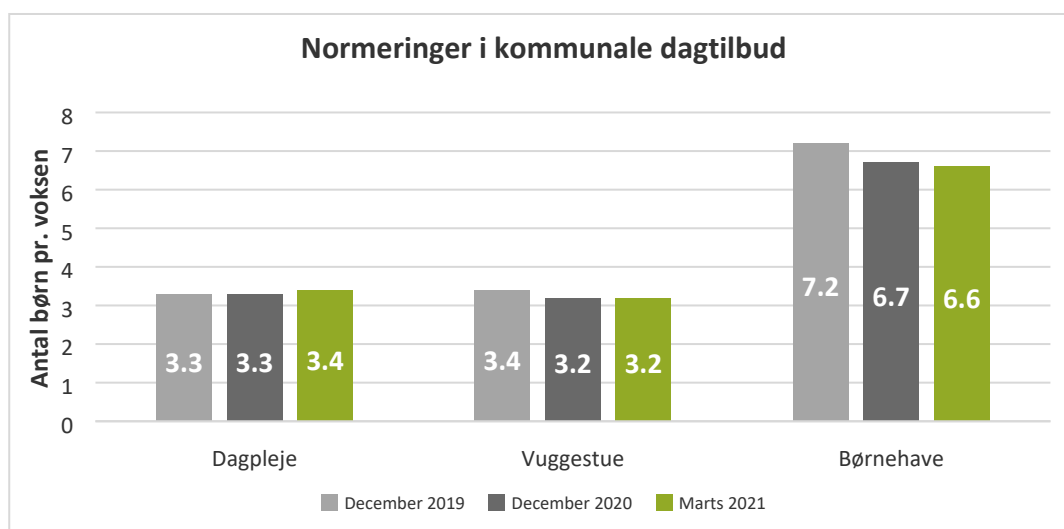
Effektmåling af minimumsnormeringer i dagtilbud

Nedenstående opgørelser er baseret på normeringsdata fra Slagelse Kommunes egne fagsystemer.

Normeringen gøres op som antal omregnede fuldtidsansatte årsværk (virksomhedsledere og souschefer ej medregnet) delt med antallet af omregnede fuldtidsindskrevne børn.

Af modellerne ses en positiv udvikling i normeringen siden 2019 på hhv. 0,3 børn (vuggestue) og 0,6 børn (børnehave) pr. voksen. Siden maj ses en positiv udvikling på 0,1 børn (vuggestue) pr. voksen.

Der forventes en fortsat positiv udvikling efterhånden som centrale midler til bedre normeringer indføres.

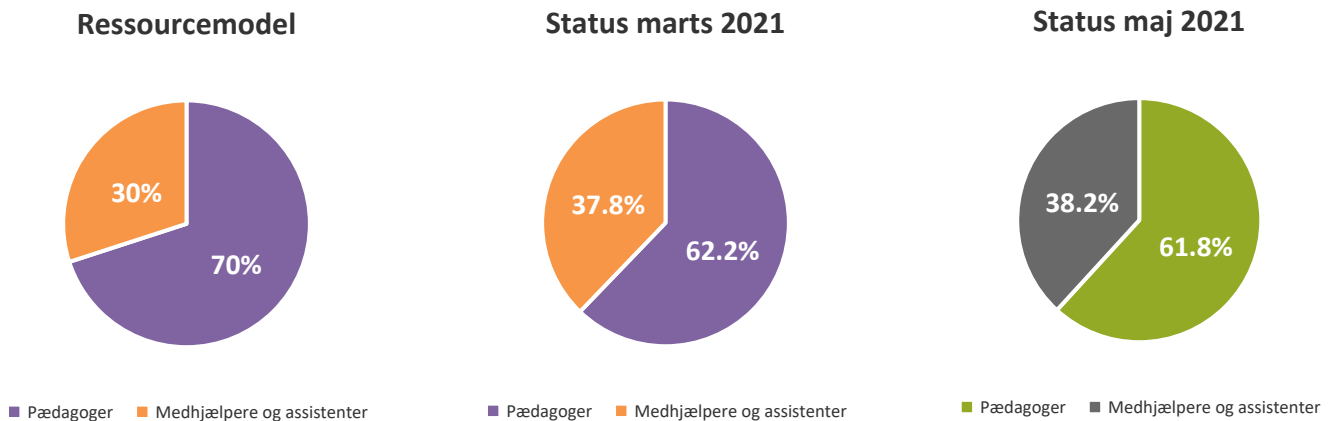

I aftaleteksten vedr. minimumsnormeringer fremgår et politisk pejlemærke om generel højnelse af uddannelsesgraden i dagtilbud.

På baggrund af Slagelse Kommunes ressourcetildelingsmodel tildeles lønmidler til dagtilbud ud fra en 70:30-fordeling¹ – dog lægges midlerne ud til decentral forvaltning. Der foreligger således ikke en administrativ binding af midlerne, og uddannelsesgraden varierer derfor på virksomhedsniveau.

Siden marts ses et fald i uddannelsesgraden 0,4 procentpoint på kommuneniveau. Her skal bemærkes, at vi i Slagelse Kommunes ressourcetildelingsmodel medregner pædagogiske assistenter i det ikke-uddannede segment, mens pædagogiske assistenter fra statslig side anerkendes som uddannet personale.

Der er således en divergens mellem principperne i Slagelse Kommunes ressourcetildelingsmodel og aftaleteksten vedr. minimumsnormeringer. Vi retter i Slagelse Kommune opgørelsen til, så de to opgørelser fremadrettet vil være direkte sammenlignelige.

Et opmærksomhedspunkt i forhold til fokus på minimumsnormeringer er tilbagemeldingerne fra de enkelte dagtilbud omkring rekrutteringsudfordringer. Et lavere udbud af pædagoger, herunder nyuddannede, gør det svært at matche de enkelte dagtilbud med de rette kompetencer.

Afdeling for Dagtilbud er løbende i dialog med Professionshøjskolen Absalon omkring udfordringer i forhold til nyuddannedes praksisrettede kompetencer - herunder styrket praktiksamarbejde mellem dagtilbud og professionshøjskolen.

I forsommeren videreførte Afdeling for Dagtilbud et nyt initiativ fra Professionshøjskolen Absalon om uddannelse af meritpædagoger. Modellen adskiller sig fra tidligere meritpædagoguddannelser ved at den studerende studerer på fuld tid (med løn) med enkelte periodevise arbejdsperioder i egen institution. Fuldtidsmodellen kan på bedre vis kombineres med en rotationsvikarordning. Indtil videre har 7 potentielle pædagoger fra Slagelse Kommunes dagtilbud søgt optag på meritpædagoguddannelsen med optag i Slagelse pr. 1. september 2021.

Med de oplevede rekrutteringsudfordringer m.v. vurderer vi, at det er en fordel, at centrale midler til bedre normeringer indføres løbende frem mod 2024, da den generelle uddannelsesgrad ellers forventeligt ville falde i takt med nyansættelser. Ved gradvis indfasning kan rekrutteringsgrundlaget øges sideløbende med, at midlerne stilles til rådighed for dagtilbuddene.

¹ 70 % uddannede pædagoger, 30 % ikke-uddannede

KVALITET OG RESULTATER I DET TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE

I forbindelse med det tværgående arbejde i Slagelse Kommune opleves en række udfordringer i arbejdet omhandlende de børn, der af den ene eller anden grund møder udfordringer på vejen gennem livet, herunder overgange mellem hjem, dagtilbud og skole.

Her opleves et behov for at se nærmere på struktur, koordination, smidighed og konsekvens i arbejdsgange og processer – med et samlet sigte om at mindske læringsmuligheden og sikre meningsfuldhed for såvel børn som familier.

I den forbindelse er der, som første skridt, igangsat et arbejde omkring at få revideret den eksisterende handleguide, der beskriver den tværgående praksis, der skal foregå omkring børn i (potentielt) udsatte positioner.

Børn og Familie

I Slagelse Kommune er der under Familiehusene forankret et Småbørnshus, som tilbyder familiebehandling samt psykologiske samtaler og undersøgelse til udsatte og sårbare gravide og småbørnsforældre med børn i alderen 0-6 år.

Det er dette tilbud, der skal målrettes yderligere mod barnets første 1000 dage, idet forskning og erfaring viser, at et barns adfærd og personlighed grundlægges allerede ved livets start, hvor det tidlige samspil mellem børn og forældre spiller en afgørende rolle for barnets udvikling. Der skal derfor sættes ind, allerede inden barnet bliver født. Der skal fokus på tidlig opsporing og forebyggelse både internt i kommunen og på tværs af sektorer.